

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	18 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 " " "	Fél évre . . .	8 " " "
Negyed évre . . .	2 " " "	Negyed évre . . .	4 " " "
Egy óra . . .	1 " " "	Egy óra . . .	1 " " "
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Ij. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szor 4 fillér.

Angol gazdák Magyarországon.

(y.) Pünköszt másodnapján lépte át országunk határát ötven essexi gazda, hogy az országot keresztül-kasul beutazva, tanulmány tárgyává tegye azt abból a célból, hogy velünk üzleti összeköttetésbe lépjen.

Örvendetes esemény ez reánk nézve akkor különösen, a mikor Németország a maga védvamos rendszerével jóformán el akar zárkózni nyers-terményeink elől, a mikor ami kedves szomszédunk Ausztria is a maga iparának végtelenségig menő védelme mellett a mi nyers-terményeink kellő megvédésében belemenni nem akar. Örvendetes esemény ez reánk nézve azért, mert az angol piacok élelmiszerkebeni szükséglete jóformán kielégithetetlen. Óriási fogyasztó képességéhez mértén termő területe aránylag kicsiny s ebbeli szükségleteinek csak egy kicsiny töredékét képes maga termelni s gazdasági nyers-terményekből bevitele nagyobb, mint amennyit Magyarország összesen is képes termelni. Kereskedelmünk ugyan nem volt eddig olyan életre való, hogy nyers-terményeinket képes lett volna Angliában értékesíteni, ami azonban késik talán nem fog mulni, hiszen most már maguk az angolok jönnek ide, meggyőződést szerzendő, hogy miből van feleslegünk s milyen minőségű az.

A magyar kereskedelem leginkább olyan gazdasági terményeknek teremthet piacot Angolországban, a melyeket Amerika kivitelre elegendő mennyiségben nem termel, vagy, amelyek a hosszú hetekig tartó tengeri szállítást romlékony voltak miatt el nem bírják. Mert igaz ugyan, hogy a személyszállító gőzösök néhány nap alatt átvizszik Amerika partjaira az utast, de hetek kellenek, a míg a teherárut szállító hajók ide megérkeznek.

Nyers-terményeink közül különösen a baromfi, tojás, mindennemű hus, sörárpa, lóhere, luczernamag, liszt, vaj, kivitelével kellene legelsőbbben is megpróbálkozni s hogy mind ennek és még sok egyéb anyagnak a kivitele lehetséges, azt legeklatásabban bizonyítja a statisztika, a mely szerint már eddig is jelentékeny és fokozódó kivitelünk s 1900-ban is 28 millió korona

értékű árut vittünk ki, holott 1898-ban kivitelünk értéke csak 23 millió korona volt. Kivittünk 1900-ban lisztet 12,8 millió, tojást 2,47, cserző anyagokat 1,97, nyers cukrot 1,80, leölt szárnyast 1,30 millió, árpát 907 ezer kefe-kötőárukat 854 ezer, fűrészelt faárut 718 ezer, kemény épület és műfát 590 ezer korona értékben, továbbá jelentékeny mennyiségű enyvet, ásványvizet s egyéb árúkat.

Ezek a tételek is bizonyítják tehát, hogy igenis, a távolság daczára lehetséges Angliával üzleti összeköttetésbe lépni s lehetséges volna a jelenleginél bizonyára százszorta nagyobb forgalmat is létesíteni, csak ügyességs üzleti realitás kell hozzá, a mely két kívánalommal — sajnos — nem minden magyar kereskedő rendelkezik. Az angol kereskedő a legrealisabb ember a világon. Ha valamire vállalkozik, azt végre is hajtja úgy, a mint arra tényleg vállalkozott. Csak természetes, hogy magához hasonlóan reális egyénekkal bocsátkozik üzleti összeköttetésbe.

Most a midőn az exessi gazdák országunk határát átlépték, oly vendégszeretettel lesznek fogadva Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterünk által, aminőre csak magyar ember képes. Utazásuk azonban nem dinundánból fog állani, hanem komoly tanulmányokból s 14 napi ittlétük minden percze oly módon van kihasználva, hogy június hó 1-én, a midőn utazásuk befejezést nyer, ugyancsak jól fog esni a vadregényes csorbai tónál a pihenés.

Tanulmányútjukat Magyar-Óváron kezdték meg, megtekintvén a gazdasági akadémiát s Frigyes főherceg uradalmát, a melyben állandóan 2800 darab tehének fejenek. — Onnan gróf Erdődy György gyepfüzesi uradalmába mentek, majd május 21-én a kisbéri és bábolnai uradalmakat tanulmányozták, a következő három napot pedig Budapesten töltötték és a főváros mezőgazdasági intézményeit tanulmányozták. Majd a Vaskapuhoz utaznak le és a Herkules fürdőt tekintik meg, 28-án pedig a mezőhegyesi ménes uradalmat, 29-én Debreczent és a Hortobágyot, 30-31-én a szerencsi cukorgyárat s a Tokaj-Hegyalját tekintik meg. Szerencsen sörárpakialítás fog részükre rendeztetni. — Utazásukat június hó 1-én Tatra-Füreden illetve a csorbai tónál fejezik be.

Üdvözljük tehát angol vendégeinket. Vezérelje Isten őket az ős magyar Debreczenbe. Vajha ez országjárásnak maradandó üzleti összeköttetés lenne az eredménye.

Utazás a szolgabírói székhely körül.

(Levél.)

A szolgabírói székhelyek kérdésében május 14-én hozott vármegyei határozat — meggyőződésünk szerint — nem fejezte be végleg egyik irányban sem ezt az ominozus ügyet.

Azért nem fejezte be, mert a bizottsági tagok többsége nem tartott ki következetesen azon elvi álláspont mellett, melyről a szoboszlói székhely bátyját olyan fényes sikerrel ledöntötte, s ez által a minden irányban imponáló győzelem erkölcs alapját rombolta szét.

Minden intézmény és létesítmény azon alapon állhat fenn, a melyen felépült.

A szoboszlói és bősörményi szolgabírói székhelyeket a főispáni tultengő hatalom teremtette meg.

Nem állítjuk, hogy valami rendkívüli erőfeszítést kellett e célból tenni, vármegyénk mindenható hatalmu volt főispánjának. Rég elmúlt az az idő e kérdés felmerülését megelőzőleg, mikor bizonyos erőfeszítésre volt szükség, hogy akarata — a többség benső meggyőződése ellenére is érvényesüljön. A fetis imadás virágkorát érte már a vármegyei bizottsági tagok között. Egyik részök talán valóban lelke ideálját imadta a szákezü, szászemű Bálványban. Másik részének érdekében állott előtte önmegadással leborulni, mert hiszen ő volt a minden jókat és rosszakat osztogató legfőbb hatalom. A harmadik rész — valószínűleg az volt a többség — elvesztette hitét, bizalmát önmagában, mert az összetartás, elvi következetesség hiánya kudarc után kudarcot hozott reája. S hasztalan, erőfeszítésnek tartván a Bálvány babonás képzeletében óriássá nőtt hatalma ellen való küzdelmet, néma megadással toszította diadal-szekerét.

De ne bolygassuk cél nélkül a letűnt multat. Requiescat in pace!

Maradjunk csak annál a véleményünk szerint való ténynél, hogy a harmadik szolgabírói járás szervezésével napirendre került székhely kérdésben a főispáni akarat volt az irányt adó tényező.

Kell e bizonyítani ezt a közelebbi vármegyei gyűlés ismeretes határozata után?

A ki a tények feltétlen bizonyító erejű logikáját felismeri, az előtt bizonyosan nem.

Ime a főispán hatalom teremtette meg a szoboszlói székhelyet. Előttünk kétségtelen, hogy ugyanaz a hatalom fen is tartotta volna azt minden támadással szemben

Am e hatalom megszűntével kiesett alóla a fundamentum s az első erősebbtámadásra összeomlott.

A szoboszlói járásra nézve fényesen diadalra jutott az az absolut elvi igazság, hogy a járási székhelynek a járásterületén kell lennie.

De e győzelem örömét, hatását elhomályosítja, eredményének realizálását kétségessé teszi az a következtetlenség, melyet a többség Hadháznak ugyanazon elvi alapon álló kerelmével szemben tanúsított, melyet Szoboszló országgyűlési képviselője már is megragadott s mint legélesebb, legkevésbé parirozható fegyvert visz harezba a Szoboszlót sértő többségi határozat ellen.

Ha Nádudvar különben igazságos ügye elbukik, azt azoknak a barátainak köszönheti, akik Hadház, ugyanolyan természetű ügyénél cserben hagyták nem csupán Hadházat hanem Nádudvar erkölcsi posztóját.

Pedig a hadháziak nem is követelték a nádudvariak kérelmének elbírálásánál felállított s a többség által érvényre jutott absolut elvi igazság alkalmazását.

Megelégedéssel fogadták volna annak a relatív igazságnak győzelemre juttatását, hogy a járási székhely kérdése a járáshoz tartozó községek érdekeinek méltányos összeegyeztetésével oldassék meg.

S ehhez képest a harmadik szolgabírói járás székhelye is Debreczen legyen, mint a hova gravitál a járáshoz tartozó községek mindenike. Dorogot sem véve ki, melynek szinte kitünő, kényelmes és olcsó összeköttetése van Debreczenel.

Nem volna nehéz bizonyítani, hogy ha arra az elvi álláspontra helyezkedünk, a melynél fogva a járás székhelyének a járás területén kell lennie, a mit pedig igen nyomós okok támogatnak, az ujonnan létesült járásban Hadház illeti meg az elsőség. Valamint azt sem, hogy ha ettől, a rendes viszonyok között egészen helyes elvtől Dorogra való méltányossági tekintetből elállunk, akkor Debreczen a minden érdekeket kibékeltető központ, a hova eddig tartoztak közmegnyugvásra az új járásba osztott községek.

De eső után való köpenyeg lenne annak a bizonyítása, mert bár — meggyőződésünk szerint — nem záródott még végleg le a Székhelykérdés sorompója, egyelőre legalább a vármegyei gyűlés tapétájáról lekerült.

Hanem egy nagy tanúságot vonjunk le legalább a jövőre nézve ennek a kérénynek történetéből.

Ez a tanúság az, hogy minden ügyet a maga természetének, a maga benső igazságának megfelelőleg, partikularis érdekét, társadalmi hivatali összeköttetésekből származó subjectív érzelmeiket legyőző következetes elvi alapon oldjunk meg ott a vármegye tanács házában. Másként véget nem érő bonyodalmaknak forrasat nyitjuk meg vármegyei közéletünk talaján.

A fenforgó ügyre nézve mi ekként állítjuk fel a kérdés természetének belső igazságának megfelelő határozat elvi alapját:

A járási székhely magában a járásban legyen. Ha ez a járáshoz tartozó egyik s másik község nagyobb sérelme nélkül lehetetlen, olyan közlekedési központon helyeztessék el, a hova minden időben könnyen,

biztosan és olcsón eljuthat.

Az, hogy a járásbíró, telekkönyv, adóhivatal állomáshelyen legyen a székhely: szintén helyes, de az előbb felállított követelményekkel szemben alárendelt dolog. Mert bármit contemplál az 1888: XV. t. cz. 13. szakasza — a mi különben inparative nem rendelkezik — a gyakorlati élet egyáltalán nem igazolja, hogy ebből valami számbavehető előny származnék az illető községek lakosaira.

Az pedig, — a mit szintén hallottunk érvül emlegetni, hogy a városokat kell erősíteni, Szoboszlóra és Böszörményre alkalmazva szintén csak fictió. A kormány és a törvényhozás, mikor ezt, mint politikai irányelvet hangoztatják, azokra a városokra gondolnak, a melyek egész nagyvidéknek kulturáli, közgazdasági, kereskedelmi központjai s a melyek, mint áramfejlesztő villanytelepek egész vidéknek adnak időnként lökést a haladásra s egész nagy vidék felett, mint a magyar nemzeti állam vezéreszillagjai szórják szét fényugaraikat. A milyen p. o. a mi Debreczenünk.

Valljuk, hogy ha az előbb körvonalozott elvek alapján oldja meg a vármegye, vagy — a hova valószínűleg ismét felkerül — a belügyi kormány a szolgabírói székhelyek kérdését, akkor ennek a kérdésnek bujdosó hajója befut a beke, a közmegnyugvas kikötőjébe. Ellenkező esetben folytatja nyugtalan utazását s újra felbukkan küzdelemre hívó zászlója a székhely körül.

Hadházi.

Az alkotmányos élet hajnalán.

(Emlékezés Debreczen szab. kir. város 1867. évi tisztújító közgyűléseire.)

Elbeszéli: **Zoltai Lajos.**

Kevés embernek juthatott eszébe, milyen új korszakot nyitó nagy esemény évforduló napjához értek a magyar törvényhatóságok: városok és vármegyék. Virágkaszító szép május havában 35 esztendeje annak; hogy egymással kibékülvén aralkodó és nemzet, — az imént kinevezett új felelős miniszterium felhívása következtében országszerte alkotmányos uton-módon restaurálhattak a törvényhatóságok. Debreczenben is, 1867. május havában zajlottak le azok a szabadon lélegző közgyűlések, a melyeken a polgárság a maga választottait állította a gyűlölt önkényes hatalomtól függő községtanács és a kinevezett népszerűlen tisztikar tagjainak helyébe.

A polgárság ugyanis egyhangulag hozott ítéletével a város kormányzásának eléről elsöpörte az alkotmány és szabadság ellenes provisorius rendszer hievit. Ragaszkodva a jogfolytonosság el nem alkudható nagy elvéhez, különösen a fontosabb tisztiségekre ismét azokat választá, akiket már 1861. elején is megtisztelt bizalmával; egyéb hivatalokat is kipróbált elvhűségű pályázókkal töltötte be.

Messze kellene elkalandoznom, irásom tulajdonképeni czéljától, ha megkísérlelném csak vázlatosan is rajzolni az elmúlt 35 esztendő fontosabb eseményeit; a megfeszített munkával, súlyos áldozatokkal kivított eredményeket, miket városunk a társadalmi és gazdasági élet minden terezen büszkén felmutathat. Az azóta lefolyt negyedfél évtized egy rendes mértékű emberöltő alatt óriás változás történt mind az intézményekben, mind az uralkodó eszmékben.

Emitt haladás; amott visszafejlődés. Egyikben tökéletes összhang; a másikban

homlokellenes felfogások jelentkeznek. Városok és vármegyék önkormányzatát illetőleg is erősen megváltozott a vezető politikusok egy részének a nézete; két ellentétes táborra oszlott a közvélemény. Nemcsak, sőt „egységes nemzeti állam!” jelszóval az állami mindenhatóság cenzuráló törekvései miatt a mai és a 35 év előtti autonomia között emennek a rovására lényeges különbség fejtett ki.

Az ősi autonomia fele, a bírói jog gyakorlása, az igazságszolgáltatás kiesett a törvényhatóságok kezéből. Másik fele: a közigazgatás is állami gyámkodás mellett műmiaszerűen összezsugorodott. A választás szabadságát akkor sem minősítési törvény, sem főispáni hatalom nem korlátozta. Debreczenben a választási elnök, éppen úgy mint a kijelölő bizottság minden külső és idegen befolyástól menten magának a választó polgárság akaratának a kifolyása volt.

Közvetlen szavazás utján magok a polgárok választották az egész tisztikart is: a polgármestert és főbíró, közigazgatási és törvényszéki tanácsnokokat, a jegyzőket, a rendőri, egészségügyi, műszaki, gazdasági, kezelőhivatali tisztviselőket kivétel nélkül.

Kinevezés egy lelket nem juttatott hivatalba.

A képviselő testület ma arisztokratikus színezetű. Akkor igazán megérdemelte a neppéviseliet nevét.

A törvényhatósági bizottság 186 tagja közül 93 most nagyobb részben adója, kisebb részben diplomája segítségével mint virililis szerepel; a kkor a városi közgyűlés valamennyi eleme, 180 választott tag, tanácsnokok, jegyzők, mindnyaján polgártársai alkotmányos többségének bizalma ből töltötték be helyüket.

Nem nagy időt jelent-e hat a törvényhatóságok életében ez a 35 esztendő? Mialatt a polgármesterek közösen a városok jövő feladatai felől tanácskoznak, mi pedig fordítsuk szemünket a múltak felé s e lap hasábjain emlékezzünk Debreczen város 35 év előtti tisztújító közgyűléseiről.

Az első közgyűlést április 16-án tartották. Az 1861-ben választott képviselők vettek benne részt s az 1861 diki alkotmányos polgármester, az időközben országgyűlési képviselővé választott Kiss Lajos elnököit. A gyűlés hazafias örömmel halgatta az új felelős kormány leirátát, amelyben első feladatául, hogy az alkotmányos élet működése ismét megindulhasson, a törvényhatóságok helyreállítását tüzte ki. Felhívta tehát a város képviselő testületét, hogy a tisztújítás megejtése, a képviselő testület újra alakítása felől az 1847-48. évi 23 t. cz. alapján haladéktalanul intézkedjenek.

A közgyűlés e felhívás folytán kitézte:

1. a választók utcánkénti összeírását apr. 24-26 ra.
2. a választók névsorának kifüggesztését és a felszólamlásokat apr. 27-29-re. A felszólamlási bizottság elnöke Simonyi Sámuel, jegyzője Balványi Szabó Lajos volt.
3. az igazolójegyek kiosztását apr. 30 ra.
4. a választandó tisztviselői állások és fizetések megállapítását közgyűlés által május 1-re.
5. a jelölő bizottság tagjainak utcánként megvizsgálását és bejelentését máj. 5-re.
6. a tisztújítást május 6. 7. 8. 9. 10-re.
7. a képviselők megválasztásához szükséges szavazó ıvek kiosztását május 11-re.
8. A szavazó ıvek beadását máj. 15. d. e. 9 óráig.
9. A képviselők névsorainak utcánkénti összeállítását május 15. 16. 17-re.
10. a képviselők főnévsorának a központban összeállítását május 18-ra.

11. a törvényhatóság ünnepélyes megalakítását, szokásos istentisztelettel május 19-re.

Megindultak az elmaradhatatlan korteskedések is, különösen a két főtisztviselés körül. A város minden utcájából gyűlt 60 tagú küldöttség kérte fel Kovács Lajost a polgármesteri tiszt elfogadására, — epeny S z a b ó Bálint is, hogy felajánlja neki a főbírói széket.

A május 1-én tartott közgyűlésen közvetlenül a választó polgárok szavazásával hármas jelölés mellett betöltendő tiszti állásokat s ezek fizetését allapították meg. Ezek száma 57 volt, köztük: polgármester, főbíró, főkapitány, 5 közigazgatási, 6 törvényeszéki tanácsnok, 1 közigazgatási, 1 törvényeszéki fő egyzű, öt aljegyző, főügyész, alügyész stb.

Ellenben a kezelő és segéd hivatalok egy részét a képviselőtestület, a közgyűlés töltötte be választás útján. Ilyenek voltak: várnagy, szállásbiztos, iktatók, kiadó, utca-biztosok, pertárnok, expeditor, 15 írnök és 4 napidíjas.

Ugyancsak a május 1. közgyűlés szervezte, a külön mezőrendőrséget egy fő, egy alkapitányból és egy tollnokból álló személyzettel.

A szavazásra jogosított polgárok száma 2861 volt; de ezeknek alig fele élt akkori körülmények között kétszeresen megbecsülendő legrszebb alkotmányos jogával.

A tisztújító közgyűlés május 6-án kezdődött s négy napon keresztül május 9-ig tartott. A választást a debreczeni közélet egyik kimagasló, nagy tekintélyű alakja Zsombory Imre vezette, akit a polgárság egyhangulag ültetett a választási elnöki székbe. Zsombory megnyitó beszédében, halat adott Istennek, amiért neki élete alkonyatan megengedte, hogy a nemzet alkotmányos életének hajnalát üdvözölhesse. Majd visszajelentést vetett a német kormány önkényes uralmára s ezzel mintegy ellentétül korvonalozta a köztörvényhatóságok önkormányzatának lényegét. Feladatuk — ugymond — nem csak az, hogy tisztviselőiket szabadon választhatják és belügyeik felett intézkedhetnek, hanem az is, hogy a törvényeknek és törvényes rendeleteknek végrehajtói legyenek. Az alkotmány épületének alapköveit alkotják. Ők a fundamentum, melyre biztosan építhet tovább az országgyűlés és a magyar kormány. Beszédét azzal a buzgalommal rekesztette be, hogy mindenki lelkiismeretesen és igaz meggyőződése szerint gyakorolja szavazati jogát.

A választási elnök után az 1861-diki polgármester Kiss Lajos orsz. gyűlési képviselő állott fel szólásra, hogy a maga és a tisztársai nevében (akik 1861. nov. 12-én az alkotmányos képviselőtestület országos feloszlatása után kénytelenek voltak működésüket megszüntetni és állásukat odahagyni) lemondását bejelentse, miután az alkotmányos képviselőtestület viláos határozata ellenében véglegesen lemondaniok nem volt szabad s így bucsut sem vehettek.

Köszönet és elismerés koszorúját nyújtja polgártársainak, akik az alkotmányos tisztikar visszalépésétől fogva, a provisorius elöljáróság kinevezéséig, két egész hónapig a rendet, a vagyon- és személybiztonságot, rendes előljáróság és bíróságok nélkül is önmaguk zavartalanul fenntartották. Ime a szabad polgári jogok birtoklására ez által is éretteknek és érdemeseknek bizonyították magukat. Hivatkozott tisztársai, a most lelépő tisztikar törvényes és szigoruan alkotmányos magatartásához, amelyet a hatalom erőszakoskodásával szemben tanusított. Felajánlta az időközben meghalt K a f f k a Károly tanácsnok és B ö s z ö r m é n y i

Károly főkapitány emlékét. Azután pedig azt a reményét fejezte ki, hogy polgártársainak felettük, mint megbizottaik felett hozandó ítélete az elmúlt hat év után higgadt, igazságos és méltányos leend. Hogy ítéletük nem egyes részletek, hanem egész eljárásuk felett fog hozatni. Hogy ezen ítéletben nem egyedül a hiányok fognak tekintetbe vétetni, hanem merlegbe fog vettetni a jóakarát, a becsületes szándéku igyekezet, főleg a politikai jellem szilárdság, mely minden köztisztviselő, megbizhatóságának nélkülözhetetlen alapfeltétele. E jellem-szilárdság kipróbálására ezuttal nem is hiányzott az alkalom.

Nyomban hozzáfogtak a választásokhoz A hármas jelöléseket az utcánként választott jelölő bizottság végezte. A szavazás piros, fehér, zöld golyócskakkal történt. (Folytatom.)

Egyházkerületi közgyűlés.

(Második nap.)

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tegnap, pénteken folytatta tanácskozásait. Nagy vita nem volt. Főleg a tanügyi bizottságok és a konventelőterjesztések foglalkoztatták a közgyűlést. A gyűlésről különben a következő tudósítás számol be:

A gyűlést 9 óra után nyitotta meg Dégenfeld elnök.

Ezután a tanügyi bizottság terjesztette elő Kovács Lajos tanítóképezdei igazgató jelentését a debreczeni tanítóképezde mult évi állapotáról. A jelentést tudomásul veszik.

A kollégiumi elemi iskolákról volt ezután szó. Az iskolaszék arra kérte az egyházkerületet, hogy a kollégiumban levő elemi iskolák még egy évig maradjanak ott. Az egyházkerület a kérelmet teljesítette, de kimondotta, hogy az iskolákat jövőre a város területén helyezze el. Ezzel kapcsolatban torjesztettek elő Görömbey Peter esperes és Helle Károly dekan jelentését a kollégiumi anyakönyvtár állapotáról. A jelentés szerint a nagy könyvtár ügyei kielégítőek.

A kollégiumi internatus ügyét az igazgatótanács jelentése alapján referálta Zsigmond Sandor esperes-főjegyző. A jelentés szerint az igazgatótanács az internatus felépítésére Debreczen városától kér 1 fél millió téglát, a kormánytól pedig megfelelő segítséget. Kiss Áron püspök vezetésével küldöttség is tisztelgett ez ügyben a miniszternek. Végleges döntés sem a kormánytól, sem a várostól nem érkezett. E miatt a gyűlés úgy határozott, hogy az egész ügyet az ősi egyházkerületi gyűlésen referáltatja el magának még egyszer.

Az Andaházy intézet gondnoka Csiky Lajos, jelentette, hogy az intézeti boltok egyik bérlőjével, Mihalovits Gyula gyógyszerészszel 6 évre szerződést kötött. Mihalovits 25 százalékkal többet fizet ezután a bolt helyiségért.

Nadányi Miklós erős kritika tárgyává teszi a szerződést. A gondnoknak nem volt joga szerinte olyan enyhe feltételek mellett 6 évre lekötni az intézet helyiségeit. Ugyaníly értelemben szólal fel Szele György is.

Nagy vita indult meg ezután, amelyben részt vettek Sinka Sándor, Zsigmond Sándor, Dégenfeld József gróf és Csiky Lajos. Végül kimondották, hogy a szerződést nem veszik tudomásul, hanem az Andaházy-intézet bizottságát bízzák meg újabb 3 évet nem lépő szerződés megkötésével. Egyben azt is elhatározták, hogy az Andaházy-Szilágyi intézet ügyeit ezután nem a gond-

nok, de az illető albizottság alapján veszik tárgyalás alá.

Ezután a kis vihart előidézett tárgy után konventi ügyek kerültek elbírálás alá.

Az egyetemes konvent arra kéri az egyházkerületet, hogy a népesedési mozgalom kimutatását minden hóban küldje meg a konvent közigazgatási bizottságokhoz. A kérelem teljesítését elhatározták. A tanítóképezdek vizsgarendjét revidéálják s az ősi közgyűlés elé terjesztik.

A m.-szigeti jogakadémián dr. Gergely Györgynek rendes és Rácz Dezső dr. volt aljegyzőnek helyettes tanárul történt megválasztását tudomásul vették.

Több kevésbé fontos ügy tudomásul vétele után a gyűlés 1 órakor befejezést nyert.

Az egyházkerületi gyűlés halottja.

(Szabó János esperes meghalt.)

A péntek délután tartott egyházkerületi gyűlésen megdöbbentő eset történt. Szabó János békés bánati egyházmegyei esperes, a hódmezővásárhelyi nagy református gyülekezet egyik vezér papja a gyülesteremben, rövid felszólalása után váratlanul meghalt.

Szabó János esperes nem tartozott a mi elveink táborába, de ravatala előtt őszinte részvételt hajtuk meg zászlónkat. Mint család apának, mint egyháza papjának jeles erényei voltak. Egyidőben püspök jelölt is volt. Az egyházkerület ügyeinek az intézésében régidők óta jelentékeny szerepvivő volt, és így tehát elhunyt nemcsak családjára, Debreczenben is kiterjedt nagy rokonságára, barátjaira és hoveire veszteség, hanem a magyar református egyházra is. Nem volt ugyan korszakalkotó férfiú, de buzgósága, tevékenysége példás volt.

Szabó János Debreczenben született. Itt Debreczenben is fogják eltemetni a hódmezővásárhelyiek jeles papját és a békésbánati egyházmegye esperesét; a kinek hirtelen haláláról szemtanuk azt adják elő, hogy a délutáni ülés folyamán minden lat-szólagos felindulás és izgalom nélkül szó-lott hozzá a debreczeni egyházmegye egyik felebbezett ügyéhez. E rövid felszólalása után leült, de Kiss Albert debreczeni lelkész alig felelhetett a Szabó János szavaira néhány szót, beszédjét félbeszakította a be-következő tragikus eset. Ugyanis a Debreczeni Protestáns Lap tudósítása szerint:

„Szabó János ülő helyzetében e szavakkal „rosszul vagyok“ hátrahanyatlott s mellette ülő barátjának Dávidházi János esperesnek karjai közzé dőlt. A gyűlési tagok ijedve ugráltak fel s toltultak a mindenki által szeretettember felé. Elnöktársa, a békésbánati egyházmegye főgondnoka dr. Hajnal István, mint orvos azonnal mentéshez fogott; egy asztalra feltették a beteget, csakhamar még más két orvos is érkezett étherrel s más élesztő szerekekkel. Mindent elkövettek s minden hasztalan volt! Szabó János a kedves, szelíd, jó ember, a tudós pap, a pontos és rendszerető esperes néhány pillanat mulva ott a gyülesterem asztalán már halva volt!

Abekövetkezett haláleset nagy megindulást keltett a gyűlés tagjai között de a városban is. Az elhunyt özvegyét, Szabó Kálmán debreczeni kereskedelmi és iparkamarai elnöknek az édes testvérét, azonnal értesítették a gyászról. A bánatos özvegy nagyérdemű hitvestársát a szülőföldön, Debreczenben kívánja eltemettetni. A holttestet a collegium disztermében terítették ki. A tiszántuli egyházkerület különkiadott gyászlevele így hangzik:

A tiszántuli egyházkerület mely fájdalommal tudatja, hogy a hű pásztor, a békésbánsági egyházmegyének 23 év óta nagybuzgóságú esperese néhai Szabó János hódmező-vasarhelyi lelkipásztor e hónap 23-án, délután 3/6 órakor éppen a közgyűlés folyama alatt, néhány percnyi szenvedés után meghalt. A boldogultnak temetése, a főiskolai diszteremből, május 25-én, délután 4 órakor lesz s a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után helyezzük el, az elmuló porokat a Kossuth utcai temetőben. Debreczen, 1902. május 24. Legyen áldott közöttünk a hű szolgának, a kötelességtudó vezerfőnöknek emlékezete!

Tompa Mihály egy ismeretlen verse.

Az alábbi vers 1848-ban jelent meg a Lauka Gusztáv által szerkesztett Charivari (Dongo) ban. Azt hisszük, örömet szerzünk olvasóinknak s szolgálatot az irodalomnak, ha e kedélyes kis verset felüljítjük. A „Virágregék” nagyhirű szerzőjének e versecskéje ma teljesen ismeretlen.

NÉGYES LÖHERE.

Első levél.

Uj exczellenciás ur.

Te meg öszre vesztel neki,
Drágálatos kutyatej?
Most viritasz, amikor már
A virágnak halni kell?

Hja! de ha más is virágzik,
Az ördög se néz reám,
Így pedig ki megszagoljon,
Majd akad bolond talán!

Második levél.

Pecsovics vadász.

Csóka szállt a kenderföldre
S kivájkálta a magot;
Ne bánts! a kender neked még
Tehet jó szolgálatot.

Nyers fizekő lőtt a csókára,
Lódd meg öcsém, ha lehet!
Neked még a csóka egyszer,
Rossz szolgálatot tehet

Harmadik levél.

Régi dolo.

Csak sohasem hall jót az ember,
Azt mondják imitt-amott:
Hogy ezután már vehetnek
Feleséget a papok.

Feleséget? ez nem ujság,
Mit csudálni keliene;
Hanem hogy tán már ezentul
Meg is esküsznek vele.

Negyedik levél.

Egy valóságos magyar gróf.

Bécsben szültk a világra;
Párisban növekedett;

Van szerencsém tudatni, hogy
az ujonnan berendezett

„Otthon” étterem, sörcsarnok és kávéházat melve fényesen berendeztem és megnyitottam, ahol előnyösen ismert termelőktől vásárolt természetes boraim, kiváló gonddal kezelt KÓSER KONYHÁM, továbbá kényelmesen berendezett éttermem, legfinomabb kávéházi italok és saját felügyeletem alatt álló figyelmes kiszolgálással óhajtom és remélem a nagyérdemű közönség megelégedését kiérdemelni.

Üzlethelyiségem megtekintését kérem kiváló tisztelettel ROSENBERG SIMON.

Londonban nősült; a guta
Nápolyban ütötte meg.

S hazájának semmi sem jut?
Ah dehogy nem! — majd haza
Hozzák méltóságos béli,
Melyet e föld hizlala.

Tompa Mihály.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: Nagytomplomban: Biró János s. lelk. Kistemplomban: Kovács Zsigmond s. lelk. Ujtemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Csapókeri imaházban: Kovács János népisk. felügyelő.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Pollyak Jenő eperjesi hittanhallgató predikál.

Presbiteri gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház f. évi május hó 25-én, vasárnap délelő 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Jelentés arról, hogy a f. évi május hó 4-ik napján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve május hó 9-ik napján hitelesített. 2. Pálffy Ferenc új presbyter eskütétele. 3. A vasárnapügyi bizottságban egy hely betöltése. 4. A gazd. bizottság elnökének jelentése a lelkészválasztók névjegyzékének elkészítéséről. 5. Szinay Gyula gazd. bizottsági elnök indtánya a zsinati törvénynek módosítása tárgyában. 6. A f. évi 319. sz. esperesi körlevél másolata az egyházlátogatás sorrendje tárgyában. 7. Kovács József ügyvéd jelentése néhai Erdődi Dániel hagyományának befizetéséről. 8. K. Tóth K. lelkész jelentése Pintér Sándor ur ajándéka tárgyában. 9. Némethy Károly miniszteri tanácsos levele, melyben boldogult atyjának arcképét a gyülesteremben elhelyezés végett felajánlja. 10. özv. Némethy Lajosné asszony kérése a gyülesteremben elhelyezés végett felajánlja. 11. A gazd. bizottság f. évi 585. sz. végzése az iránt, hogy a gazd. intézet tantermeinek átengedése végett a városhoz kérvényt intézzünk. 12. Timár Imre h. számvevő jelentése özv. Tóth Károlyné járandósága tárgyában. 13. Az iskolák építése tárgyában működő vegyes bizottság megkeresése az iránt, hogy a gazd. intézet tantermeinek átengedése végett a városhoz kérvényt intézzünk. 14. Az iskolaszék folyó évi 493. sz. végzése a pacsirta utcai tanítói állás betöltése tárgyában. 15. Az iskolaszék 1901. évi 1999. sz. végzése az elemi iskolai tanulók törzskönyvének elkészítéséről tárgyában. 16. Az iskolaszék f. évi 673. sz. végzése az egyház átvételéről készített leltár betérjéséről tárgyában. 17. Az iskolaszék f. évi 674. sz. végzése a csonka-u. leányiskola tanítójának lakása tárgyában. 18. Az iskolaszék f. évi 616—633. sz. végzése tanító-áthelyezés és tanítói állások betöltése tárgyában. 19. Szinay Gyula gazd. bizottsági elnök betérjéséről néhai Kósa Barnánál volt iratok átvételéről készített leltár betérjéséről tárgyában. 20. Nagytiszteletű esperes ur f. évi 335. számú levele Ökrös István tanítónak a f. évi 351. sz. P. végzés ellen intézett felelkezés tárgyában.

21. Nt. esperes ur f. évi 382. sz. levele Csurka István tanító hasonló tárgyú felelkezése tárgyában. 22. S. Szabó József és társai presbyterek beadványa az iránt, hogy a felkért küldöttség sürgettesse meg a parochiális körökre vonatkozó szerves munkálatainak mielőbbi elkészítésére s presbyteriumunk indítson mozgalmat beható egyháztársadalmi tevékenység érdekében. 23. A gazd. bizottság f. évi 430. sz. végzése a f. évi március 24-én tartott pénztárvizsgálat eredményéről az elszámolatlan eölegre és azon gyakorlat megszüntetésére vonatkozó javaslatl. hogy a takarékpénztári betéti könyvek a gazd. bizotts. elnökénel levő kulcsesal zárt tressorban őriztetnek. 24. Szinay Gyula gazd. bizotts. elnök betérjészi a piac utcai ház lelkészilakás elé portálé építtetése tárgyában keletkezett iratokat. 25. Szinay Gyula gazd. bizottsági elnök betérjészi a Vecsey-Brukner-féle majorsági föld bérbeadására vonatkozó iratokat. Nt. esperes ur f. évi 395. sz. levele az iránt, hogy Széchényi István tanító úrtól bereg-somi tanítósága idejéből maradt, de az egyház által kifizetett 103 kor. 28 fillér ártéri adósság vétessek be,

Kis gazdák, mint katonai szállítók.

A hajdumegyeyi és debreczeni gazdasági egyesületek figyelmébe ajánljuk ezen a kisgazdákra igen fontos hírt, mert a temesvári hadtest katonai fenntartása Debreczen és vidékére is kiterjed. Hátha talán azért a debreczenvidéki kisgazdák érdekében is is lehetne valamely hasznót elérni, a midőn a temesvári 7-ik hadtest parancsnoksága maga fordult oly felszólítással a Szegedi Gazdasági Egyesülethez, hogy a cs. és kir. hadsereg élelmezésére szükséges élelmi czikkeket és egyéb terményeket az egyesület közbejöttével a kisgazdáktól akarván beszerezni, az egyesület közbenjárását kéri. Ehhez képest az egyesület felhívta a szegedi kisgazdákat, hogy kiváltképp a gabonafélékre, mint a rozs, buza, zab, ha ilyenekből szállítani kívánnak, tegyenek ajánlatot a szegedi cs. és kir. katonai élelmezési raktárnak. A kisebb mennyiségű eladásra ajánlatot tenni nem is szükséges, csak kocsin szállítják a megjelölt helyre, előlegesen tett ajánlat nélkül is átveszik a gabonát. A szállítást természetesen csak aratás után kezdik meg... Talán a gazdasági egyesületeink is tehetnének a kisgazdáink érdekében valamely lépést?

A debreczeni jótékony nőegylet

holnapra, vasárnapra, hirdett rendes közgyűlése bizonytalan időre elmarad.

Püspöki üdvözlő szavak a theológusokhoz.

A magyar protestáns theologiai akadémia ifjúságának Debreczenben megtartott országos értekezlete sürgönyileg üdvözölte a mindkét magyar test-

(Sas-u.) aldozatot nem ki-

mélve fényesen berendez-

telemmel és a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

számban a legújabb

vér protestáns egyházak püspökeit, a mely üdvözetekre a püspökök is táviratilag, meleg szavakban válaszoltak derek theologusainknak. Eme püspöki táviratokat itt közöljük:

„A Debreczenben üléselő konferentia meleg üdvözetét hitrokoni szeretettel viszonozva, evangéliumi hit és erkölcs fejlesztésére irányult munkájukra Isten áldását kívánja“

Sárány püspök.

„Balogh Ferenc tanár urnak Adja át a theologus ifjuság konferentiájának szívből folyó köszönetemet szives megemlékezésökrért

Kun püspök.

Theologia Igazgatósága. Fejezze ki a theologiai ifjusága előtt szives figyelmükért testvéries köszönetem s munkálkodásuk sikeréhez üdvözetomat

Zelenka püspök.

Anyaszentegyházunk javára törekvő munkájukra Isten áldását kéri

Bartók püspök.

Fogadják üdvözetükért köszönetemet. — Isten adjon egyházunk felvirágására czélzó mostani és jövőendő munkálkodásukra áldást.

Antal Gábor püspök.

Dóczy új nótái.

Dóczy Józseftől, a Temesvárra elszármazott nótafától, temesvári pénzügyi titkártól ismét három, szebbnél szebb nóta jelent meg. „Huszár nóták“ a címük és a 13-as Jász-kun huszárezred idejének emlékeire a figyelmébe van ajánlva. Kedves, fülbemászó valamennyi és nem fog elmúlni három hét énekelné és zongorázni fogják azt ország szerte, mert a szövegük szépsége vetekszik a zenéjük szépségével. A három nóta címe: „Peng, peng, peng, a sarkantyú“ ... „Elveszett a fakó lova lábáról a patkó“ ... „Szabad a huszárnak“ ... Ennek az utóbbinak szövegét kóstolól ide iktatjuk:

Szabad a huszárnak ide-oda járni esténként Szabad a leánynak a kapuba várni a legényt De a menyecskének ura van, ura van, Hej! Ha rajta csipik, baja van, baja van, Huszár szeretője a szép menyecskének mégis (van.)

A dalfüzet ára 2 kor. Kapható a szerzőnél Temesvárott.

Lemondás a városi felügyelőbizottsági tagságról.

Debreczen városházapénztára felügyelő bizottságának jelenleg tagjai Komlósy Dezső elnök, Kernhoffer József, dr. Szántó Sámuel és Márton Imre városi bizottsági tagok. A felügyelőbizottság tagjai között most válság ütött ki. A felügyelőbizottság egyik tevékeny, buzgó tagja, dr. Szántó Sámuel lemondott ezen tisztségéről, a lemondás okai a legutóbbi közzétételben támadt eltérésekre vezethetők vissza. Szántó dr. e közgyűlés után Komlósy Dezsőhöz, a felügyelőbizottság elnökéhez, intézett levelében bejelentette a felügyelőbizottsági tagságról való lemondását. A városházán csak ma tudták

meg Szántó lemondását, mely a tanács tagjai között meglepetést keltett.

Zsándár kaszárnya a Hortobágyon.

A régi híres hortobágyi nomád élet haldoklik. A vasut már évek óta dübörög a pusztán. A hol most már zsándárkaszárnya is épül. A kaszárnya helyének kijelölése végett tegnap egy bizottság járt kint az öreg híru pusztán, amely bizottságnak gróf Csáky csendőrszázados, Körner Adolf, Király Gyula tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, és hozzájuk csatlakozott több városi képviselő voltak a tagjai. Ezen bizottság egyetértőleg megállapodott abban, hogy a zsándár kaszárnyát a csárdával egyvonalban, az ut mentén, a Mátán építik fel. A kaszárnya építéséhez már a jövő hónapban hozzáfognak. A kakastollas zsándárok pedig az őszre kezdik meg a hortobágyi biztosító szolgálatot. A régi híres Hortobágyon most már csakugyan az utolsó járja a romantika.

Házassági krónika.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Zsigovits József—Soós Ilona, Dalmy Tibor—Békessy Berta, Schuller Samuel—Krausz Régi, Gyarmati József—Bíró Julianna, Harsányi Lajos—Kállai Julianna, Nánási András—Udvarhelyi Magdolna, Faragó János—Juhos Zsuzsanna, Szűcs János—Csohány Emília, Stropmayer Sándor—Kolbán Ida. Összesen 9 pár.

Theologus ifjusági élet a collegiumban.

A theologus ifjuság már több ízben bizonyosságát adta annak, hogy keblében egészséges, egységes munkás élet van. Csak a nem régen rendezett magyar tánczesztély után folyó hó 21-én ismét majálisra hívta meg egy a vidék, mint a város protestáns közönségét. S hogy a közönség előtt a theologus ifjuság nagy rokonszenvek örvend, bizonyítéka a most lefolyt majálisnak fenyves erkölcsi s anyagi sikere. A közönség köréből jelen voltak: Asszonyok: Csiky Lajosné, Sass Béláné, Szarka Károlyné (Vetés), özv. Szentpétery Józsefné, Papp Lajosné, Szathmáry Péterné, Ács Nagy Lászlóné, Bagaméry Karolyné, Mitrovics Gyuláné, Várray Jánosné, Konrad Lászlóné, Zalányi Lajosné, Barla Irma, Kovács Jánosné, Zong Jánosné, Vay Nagy Gusztávné, Karácsony Imrené (Földes), Herczeg Gyuláné, Székely Ferenczné, Kovács Gaborné, Széll Györgyné, Rolla Jánosné, Nagy Karolyné, Polják Péterné, Görömbey Péterné, Balogh Istvánné, özv. Revész Mihályné, Mamuzics Józsefné, Szabó Lajosné (Domahida), Tóth Kálmánné, Némethy Lajosné, Rózsa Lajosné, Kovács Gaborné, Leányok: Papp Margit, Szathmáry nővérek, Ács Nagy Erzsike, Csáky Margit, Bészler Emma, Mitrovics nővérek, Láposy Rózsa, Ujvári Ilonka, Gönczy Margit, Várray Mariska, Bod Terike, Konrad Irénke, Barla Irma (Mezőhegyes) Kovács nővérek, Molnár Erzsike, Nagy Berta, Lengyel Irén, Lengyel Margit (Földes), Vay Nagy Gizike, Orosz Magdacska, Székely Mariska, Görömbey Erzsike, Kovács Imuska, Széll Iduska, Roine

Piroska, Czeglédi Margó, Szabó Margit, Meggyessy Ilonka, Faragó Etelka (Mezőtur.), Harsányi Ilona (Turkeve), Görömbey Boriska (Nagy-Kálló), Nagy Ilonka, Toth Zsuzsika, Balogh Emma, Balogh Ilonka, Balog Irénke, Nagy Berta, Barna Piroska, Molnár Gizella, Hanke Emma, Olasz Mariska, Ujváry Ilonka, Szilágyi Vilma, Szabó Margit, Tóth Mariska, Kovács Margit. Felülfizettek: Sass Béla 4 kor., Karácsony Imre 5 kor., Balogh István 5 kor., László Albert 10 kor., Bagaméry Károly 1 kor., Mester Istvan 2 kor., Horváth János 3 kor., Zsigmond Sándor 2 kor., id. Görömbey Péter 3 kor., Fráter Barna (Derecske) 2 kor., Veress István 1 kor., N. N., 1 kor., Márk Endre jegyét megváltotta 5 koronával. A felülfizetőknek őszinte köszönetet mond a rendezőség.

Szabó János temetése.

Az elhunyt Szabó János esperes temetésére vonatkozólag alábbi újabb értesítéseket tudtuk meg: Az elhunyt özvegye ma este a gyorsvonattal érkezik Debreczenbe. A temetésre ugyancsak a ma esteli vonattal érkezik meg a h. m. vásárhelyi ref. egyház küldöttsége is. Az elhunytat a főiskola díszterméből a nagytemplomba viszik, hol K. Tóth Kálmán felkész mond felette imát. A Kossuth utczai temetőben a sírnál az elhunytat Papp Imre h. m. vásárhelyi lelkész búcsúztatja el. Ma pedig déli 11 órakor meghuzták az összes debreczeni református templomok harangjait. — A kedves halottról a család is gyászjelentést adott ki.

Veszedelemes könyörömadomány gyűjtő.

A közönség figyelmét egy veszedelemes csalóra és tolvajra hívjuk fel, aki alighanem Debreczent és a vidéket is szerencsétlenül látogatásával. Ugyanis Szatmárról arról értesülünk, hogy onnét egy uriasan öltözött, középtermetű, mintegy 35 év körüli vörös férfi alighanem Debreczen felé fordította a szekere rudját. Ez a jeles férfi hamisokmányokkal felszerelve tüzkárosultak javára gyűjtött, de ez még nem volt elég, hogy a haszon kedvéért magát megtette tüzkárosultnak, hanem a csalásai mellett még lopott is. A felügyelet nélküli szobákból a kézügybe kerülő apróbb portékákat is szívesen emelte el. Tehát figyelni és ügyelni kell a vörös emberre.

A világljáró debreczeni theologus Arábiában.

Bíró Lajos tudós hazánkfia, az egykori debreczeni református theologus küzdölköző hat esztendő teltével kint az ausztráliai szigetvilág vadjai között. Különösen a guineai-szigeten tartózkodott sokáig és gyűjtött a tudományos világra becses kincseket. De most már hazatérőben van az egykori debreczeni theologus, a ki ma már európai híru tudós, de még a haza utazását is kutatásokra használja fel ezidő szerint az arabiai felszigeten, Oman tartományban időzik. Jelenleg az arab sivatag növény és állatfaunáját tanulmányozza. Ujabbán különben ismét két ládára való becses gyűjteményt küldött a nemzeti muzeum néprajzi osztályának. A kitűnő tudós július havában érkezik meg Budapestre.

Protestáns theologusok értekezlete Debreczenben.

Nagy öröm ünnep volt tegnap a debreczeni theologiai akadémián. Vendégül fogadta Magyarország összes prot. theologiai-

Meglepő látványosság a főtérén a **Párisi divatáruház** kirakata
mely valóságos tárháza a tavaszi és nyári
női divatcikkek árakkal jelzett legmodernebb
különlegességeinek.

nak kiküldötteit, kik összegyűltek a „kálvinista Rómában“, hogy megbeszéljék ügyüket, bajokat s tanulva a levont consequentiákból, erőt merítsenek a jövőre. Ünnepeles és valóban komoly férfiakhoz illő méltóság és higgadság jellemezte a kis gyülekezetet. Az oratoriumban 9 órakor kezdődött a conferentia. A gyülekezeti ének elhangzása után Németh Károly soproni ág. ev. theologus mondott megható alkalmi imát, majd utána Konya Kálmán kolozsvári ev. ref. theologus prédikált s beszédjében kifejtette azokat, melyek által a ket. prot. egyház mostani szeretetteljes testvérisége fentartható. E beszéd után Csiky Lajos a gyűlést megnyitotta. A conferentia elnöke, Nanassy Lajos indítványára táviratilag üdvözölte Magyarország összes prot. püspökeit. Ezután áttértek a conferentia tárgysorozatának érdemes tárgyalására. Minden előadó a rá bízott tételt oly szakavatottsággal és belátással dolgozta ki, hogy azokat élenk eszmecsere után vagy egészben, vagy csekély módosítással magáévá tette a conferentia. Legnagyobb vita fejlődött ki a „közlöny“ szerkesztőségének választásánál. Kolozsvár indítványára elfogadta a conferentia, hogy nem szerkesztőt és vidéki főmunkatársakat választ, hanem szerkesztőbizottságot, melynek tagjai a debreczeni theologia kebeléből választatnak. Elhatározta a konferentia, hogy a hirtelen elhunyt Szabó János esperes koporsójára koszorút helyez s részvétet a család előtt az elnök útján fejezi ki. A konferentia jövő évi gyűléshelye eperjesi ágostai evangélikus theologiai szíves hívása olytán Eperjes lesz. Az ülés folyamán a magyarországi több protestáns egyházfőinktől üdvözlő sürgönyök érkeztek, melyeket lapunk más helyen közlünk. Délután 2 órakor az Angol Királynő éttermében 150 terítékű bankett volt. A banketten egymást érték a magas színvonalon álló s általános érdekű felköszöntők. A disztribúción végeztével a gályarabok emlékoszlopát koszorúzták meg az ifjuság, melynek nevében Ravasz László kolozsvári kiküldött mondott lelkes beszédet. Ezután még néhány kisebb ügyet tárgyalt a konferentia, melynek végeztével a gyűlést bezárták s az igazán szép eredményekkel, illő komolysággal díszeskedő orsz. theológus konferentia véget ért. A kiküldöttek ma utaztak el. Isten velők. A viszontlátásra.

Hirtelen halál.

Valkó János munkás tegnap a vasútnál kavicsbordas közben összeesett s mire az orvosi segítség megérkezett, meghalt. Halálát szívszélhűdés okozta.

Polgármesterek gyűlése Debreczenben.

A Szegeden megtartott országos polgármesterei értekezlet kimondotta, hogy a meghívás folytán, a polgármesterei gyűlést a jövő évben, Debreczenben fogják megtartani. Nagyon természetesen a polgármesterek gyűlése is több rendbeli dísz áldomással volt egybekötve, az egyik ilyen áldomáson a Debreczen város képviselője, Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes a szegedi nőkre mondott felköszöntőt. Hát ami azt illeti: kedvesek is azok a szegedi piros papucos magyar menyecskék, de vajon ösmerkedhetek-e ilyenekkel a polgármester urak?

Debreczeni hentes és mészáros ifjuság

aszaltársasága alakul kiknek a jótékonyaság és Szakegylet alakítása a célja. Felkértenek a mészáros és hentes urak, kik e társaság tagjai lenni akarnak, vasárnap e hó 25-én délután 4 órakor a Markus Dreher sörösarnokában megjelenni szíve kedjenek.

Hölgyeim!

Csak egy mellfűző (mieder) teszi csinosná a termetet, de a mellfűzőnek egész-

séyleg is alkalmasnak kell lenni, hogy mindezeket elérjük, óvakodjunk a külfüldről beözönlő midereket vásárolni, a hazai ipart is pártoljuk és pénzt is megtakarítunk, ha szükségletünkre Goldstein Karolina fűzőgyárában. Debreczen: főtér 42.) fedezők. Számítalan szakt kintelytől elismerő levél. Minden egyes darab minta után készül. Megrendelés minta után, videkről is, 9 óra alatt készül.

Új fürdőtelep.

Lapunk mai számának mellékletével a nagyerdei fürdő és vizgyógytelep részletes ismertetéseit veszik olvasóink. Mint prospektus mutatja, a régi, elárvult fürdő átalakult egy modern, tudományos, de a mi a fő, a gyakorlatnak és közszükségletnek teljesen megfelelő gyógyteleppé. Mert a gőz és kádfürdőkön kívül az összes a s v a n y g y ó g y f ü r d ő k és egy valóban páratlan berendezésű, modern vizgyógyintézetet is letelestettek a fürdő kezelői: úgy hogy Debreczen város és vidékének nagy közönsége egy olyan gyógyteretű fürdőtelepet nyert ez által a kies erdei parkban, mely feleslegessé teszi a messze idegen fürdők felkeresését és lenyegesen olcsóbbá teszi az üdülni és gyógyulni vágyó emberek költségeit. Mint tudomásunk van róla, a fürdő rövid időn belül gyógyfürdő jelleggel fog felruháztatni a miniszterium által.

Szép, tiszta, üde arcbőr a legkönnyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit-crem használata által érhető el. A közkezdelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arckozmés semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja a ránczokat, redőket, kismintja és az arcznak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Szappan 70 fl. (3 féle színből) 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

Az idegbetegek eldorádója.

Nem lehet másról szó, mint Siófok fürdőről, melynek hatása vetekedik az északi tenger fürdőivel. Régi fürdőzők, mióta megismerték a magyar területről a Siófokot, Siófokon telepednek le. A Balaton környékén levő tiszta levegő, kellemes erőshullámu víz az idegrendszer megbetegedéseinek, hisztéria, neurasthenia, vérszegénység stb. bajoknál kiváló hatású. Hozzájárul meg, hogy a gyógyulást keresők Siófokon jó lakást és kitűnő penzionellátást találjanak, mert is kötelességünk pártolni hazánk eme fürdőhelyét, a hol különben állandóan a legélenkebb társas élet uralkodik.

Testi fájdalmakon

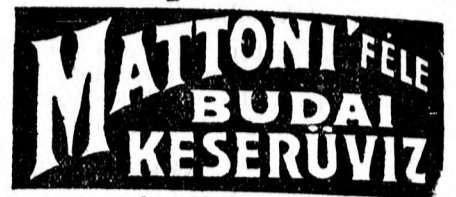
sokank jó kedvük által humorral tulteszik magukat. De ez soká nem segít, különösen rheumatikus fájdalmaknál más segítség után kell nzn. E fájdalmak ellen egy szerre figyelmeztetnek bennünket, a mely igen ajánlatosnak tűnik fel. Ezen szer a Kwizda Ferencz János korneuburgi kerületi gyógyszerész, es. és kir. udvari szallító által előállított kőszvény fluid, mely ficzomok, izom és izomszálak merevülései és göresök ellen továbbá erősítőül, elő és utóerősítőnek nagy faradalmak, hosszú gyaloglásban stb. alkalmával sikeresen alkalmaztatik. Sok elismerő levél és okmány áll e szer hatásáról beekintés végett rendelkezésre. Közlelelbi található jelen lapunk hirdetési rovatában.

A szolyvai és luhi Erzsébet-vizek mint gyógy és élvezeti vizek, rendkívül kedvelt-ségűek. A szolyvai vizet különösen gyomorhaj ellen kitűnő sikerrel használom. Dr. Laufner Miksa Nyiregyháza.

A szolyvai ásványviz kitűnő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Kóstoljuk meg a „Muzsait“ az „Otthon“ éttermében. (Sas utcán.)

Nyílttér.

legjobb hajtszer.

Kapható minden gyógyszerertárban és fűszerkereskedésben.

Dr. ÁRVAY BÉLA
ügyvédi irodáját
 Piacz-utca 41 szám alá helyezte át.

A bőrápoláshoz!

Bőrkiütések és a bőrtisztálansága a legsikeresebben és legolcsóbban a Berger-féle szappanokból az ismertetések szerint magoknak választanak és azokat úgy a mozdásnál, mint a fürdésnél használják, bőrök teljesen megtisztul.

A Berger-féle kátrány, Glycerin kátrány, borax s carbol szappan kapható az ország minden gyógyszerertárban.

Valódi csak ezen védjegygyel. [2.]

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

195—1902 sz.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén egy házipénztári tisztii állás fog választás útján betöltetni, mely állás 1500 kor. fizetésből és 300 kor. lakáspénzből álló javadalmozással van egybekötve.

Azok tehát, akik erre az állásra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez f. évi junlus 20-ig d. u. 5 óráig annyival inkább nyujtsak be, mert a később érkezett pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezuttal egyszersmind a fokozatos előléptetés útján esetleg megüresedő állásokra is lehet pályázni.

Debreczen, 1902. május 15.

Puky Gyula
 főispán.

Kézi jéggépek eladására

melyel 10 perc alatt teljesen tiszta Bakteria mentes tómor jeget készíthetünk a legegyszerűbb és legolcsóbb eljárás mellett. Ügy-nökök megfelelő biztosíték mellett Szabolcs és Biharmegye területére kerestetnek.

Ajánlatok „Debreczen 3531“ sz. a. Rudolf Mossehoz Bécs, I. Seilerstätte 2 cimezendők.

Egyedüli Hangszerkészítési Ipartelep.
Debreczen, Piacz 19 sz. (Ranunkel-ház.)

Hol mindennemű hangszerek különleges javítása elfogadtatik, u. m.: Hegedűk, egyéb Vonós Hangszerek, Harmonikák, Magánjátékos Zeneművek és Czimbalmok. Ajánlom saját készítményű hegedűimet és saját gyártmányu hurjaimat. A debreczeni zenédo vonós hangszer készítője. A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekarának szállítója

Tisztelettel
Tanczer György
mű-zene hangszerkészítő.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csmagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed., Wlen, 19/1. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentésért jó díjazás adatik.

Friss Liptói májusi turót

elősmert legjobb minőségben ajánl
Makovicky Péter Liptó-Rózsahegyen.
Kapható minden csemege kereskedésben.

Tavaszi és nyári idény 1900.
Valódi brünni szövetek.

Egyszelvény 3.10 mt.	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, tetjes uri ölt.	„ 6. — „ és 6.90 jobb
tönyt (kabát, nadrág,	„ 7.75 finom
mellény) ad ára csak	„ 6.65 finomabb
	„ 10. — legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt. valamint felöltés szöveteket, turista ládákhoz, legfinomabb kangarnokat stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.
Minták ingyen és bérmentve. Minták szállítástól jótállás. A magánfelek előnyeiket tetemesek. szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni

Ebesen a Buday-féle 34 nyilas tanyája azonnal kiadó. Értekezhetni Szinay Gyula ügyvéddel Rákóczi-u. 15.

Eladó ház Debreczenben a Hatvan utca elején piachoz közel eső 8 sz. 415 négyszögöl területű házastelek kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Hódy Bélánéval Egyházter 17. Debreczenben.

Harzi kanárik mely hanguak és trillázók kaphatók utánvét mellett 8—20 márkáig. Árjegyzék ingyen. W. Heering St. Andreasberg. (Harz) 427.

Eladó 2 kirakat rolóval, több üvegszekrények és író asztal a Bikaszállóban levő pipa metsző üzletben.

10 kas Zsírzsón méh eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A halápon 25 hold föld mely zukorrépanak is alkalmas, közel az állomás rakodóhoz, eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A köntöskertben 1 és félnyilas szőlő új cserepes pajtával eladó. Cim a kiadóhivatalban.

A sámsoni Kulesár kerti 9 nyilas szőlő minden felszereléssel együtt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó vagy kiadó. A vasut és esolnakázó tó mellett gyárhelyiségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület, ugyanott lakások is kaphatók. Értekezhetni Kétmalom-u. 11.

Stoósz elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvízgyógyfürdő. (Abauj-Tornamegye.)
Fekszik 670 méterre a tenger színe fölött, pompás fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvíze páratlan és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az észszerű **hidegvíz gyógyászat, villanyozás, masszáz** és **tejgyógyászat** **Czifrusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos (ki télen San-Remóban gyakorló orvos) felügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. Az **elő és utóidény alatt jelentékeny árleengedés.**
Fürdőevad: május 15 től szeptember 15-ig.
Posta, Telefon helyben. Utolsó vasuti állomás Meezenzef. Kimerítő prospektust kívánatra bérmentesen küldünk. **A fürdőigazgatóság.**

Egyedül valódi angol
THIERRY BALZSAM
Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.
Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használni: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepetően gyógyítja a gyomor, szélgyörcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyítja a Hämorrhoidákban, szeliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfőgést, a szájnak s a gyomornak büztét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhőlyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, ruh és kiütéseknel, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apacza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyárából Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldeték. Szétküldés előrefizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia** kenőcsöt használják, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utlíerhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontveszedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebélése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek elősmertő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve. Emne két gyógyhaisában utóierhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim **Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.**
Főraktár: Budapest Török József, Zágrában Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

KWIZDA FLUID
Kigyó-jel
TOURISTA-FLUID

Erősítő és erőmegújító céljából eredményel használják az uszások, túrók, párosok és lovagok nagyobb túrók után.

1 ÜVEG ÁRA 2 KORONA, 1/2 ÜVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLER

Valódi csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárakban.

FŐRAKTÁR: **KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS** mellett.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik készvényél, csúznál és meghülésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 L., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerész** Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Ujdonság!

Ujdonság!

Haidekker Sándor

sodronyszövet, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII. Üllői ut 48 ik sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyénél fogva föltűnően minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: **Olcsóság**: 1 méte magasságu tekercseken a következő árakon kapható:

Fekete vassodronyból:						
Sodronyvastagság:	1-2	1-4	1-6	1-8	2-00	milliméter.
Ár méterenkint	35	40	45	50	55	fillér.
Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):						
Sodronyvastagság:	1-2	1-4	1-6	1-8	2-0	milliméter,
Ár méterenkint	40	45	55	60	65	fillér.

Czél szerűség: A fonat lyukbősége 5 cm. lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskésok, tehát az átmászt megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosok — a szálak összecusúsása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szeggekkel, a fonat sima és feszes marad. Feszítő sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tüskés sodrony méterenkinti ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra: csinos és erős kivitelű **lapukák és ajtókat**, valamint **nyaraló-, park és erkélyrácsokat** vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrojtákat, magtár ablakrostélyokat, ökör szájkosarakat, szikraforgókat, gabonaosztályozó hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenyvel való ellátását. Sodronyszöveteket, fonatokat és vaskereftűszitákat szelelőrostákba.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. **Braun** tanár, udv. tanácsos, dr. **Drasche** tanár, udv. tan. lovag dr. **Krafft-Ebin** tanár, udv. tan., dr. **Monti** tanár, lovag dr. **Mosetig-Moorhg** tanár, dr. **Nuesser** tanár udv. tan., dr. **Schauta** tanár, dr. **Wofeinlechner** tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus **Róma** 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus **Nápoly** 1894. Kiállítás **Venedig** 1894. **Kiel** 1894. **Amsterdam** 1894. **Berlin** 1895. **Páris** 1895. **Quebec** 1896. **Turin** 1898. **Quebec** 1897. **Canea** 1900. **Nápoly** 1900. **Páris** 1900.

Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer **kiváló ize** miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Uvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40** árusítatik minden **gyógyszertárban**.

I. Serravallo gyógyszerár Triesztben.

Borosznó gyógyító fürdő.

Zólyomgyégyében.

— Vasuti állomás. Posta és távirda. —

Vadregényes fenyvesék közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrásu vízvezeték. A glaubersós gyógyforrások kitünő hatásuak. Heveny és idült gyomor és béhurut, máj és hólyag bajoknál.

Hidegvíz gyógyító intézet.

Masszázs, villamosítás, Kneipp-féle gyógyító-mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Allandó fürdőorvos: **Luczy Gusztáv dr.** Gyógyszertár, Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene. Lakás: 8—16 kor. egy szoba heti bérlet ágyneművel együtt. Étkezés: leves 20 fl. főzelék 60 fl. tészta 50 fillér, sülték 80—1.20 fl. étlap szerint.

Bővebbet alulit tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Besztercebányán.

Elismert legjobb s legolcsóbb

BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok

villamos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezeség mellett minden gazdasági czélra alkalmas. **Nem gyorsfutók tehát malomúszókra különös előnyvel használhatók.** Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett **OSERS és BAUER motorgyára.** Magyarországi vezérképviselet és raktár: **Dénes B.** Budapest, VI. Váci-körút 61. Árjegyzék ingyen!

Tisztesség s ügynökök kerestetnek.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle

szabadalmazott önműködő úgy hordozható mint kocsi szerelt

SYPHONIA.

fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot működőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitáztatlan kiválósgát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legújabb szerkezetű

AGRICOLA

tolóvetőkerék-rendszer vetőgép. Mindennemű mag és különböző magmennyiség számára, váltókerék nélkül, dombon vagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és penz megtakarítást teszik lehetővé. — Különlétségeket szára- és szalmaprések kezi használatra, kukorica-mozdoló, cséplőgépek, járgányok, gabonasziták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazásán mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel — kitüntetés. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő kirtatok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételődek alkatmáztatnak.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utcáról május hó 1 től tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácsozat, vaskapu, takaréktűzhelyek (felelősség mellett) szóval minden építkezési munkákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígérem, hogy a jövőben és mindig elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam,

Kérve szíves pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök. Költségvetés bérmentve.

Weisz Henrik

festő

Debreczen, Kossuth-utca 24.

Elvállal szobafestést és mázolás, továbbá a valódi Peff festékekkel való fürdőszobák és fürdőkadak

fényezését

jutányos árak mellett.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

598 — 1902 sz.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után legközelebb tartandó rendes közgyűlésen egy számvevőségi számtisztviselői állás fog választás útján betölteni, mely állás 1800 korona fizetésből és 300 kor. lakpénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok tehát, akik erre az állásra pályázni kívánnak s az 1883. I. teikk 17 §-ában meghatározott minősítést kimutatni képesek, vagy legalább az eme §. második bekezdésében kikötött feltételeknek lehet tenni hajlandók, felveszett pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölt bizottság elnökéhez **1. évi jun 20-ig d. u. 5 óráig** annyi- val inkább nyújtásuk be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétel nem fognak.

Ugyanezen idő alatt egyúttal a fokozatos előléptetés útján esetleg megüresedő állásokra is lehet pályázni.

Debreczen, 1902. május 13.

Puky Gyula

főispán.

T. cz.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy **Kossuth utca 15 sz. alatt Dr. Rothschnek-féle házban**

OTT és NARSCHALL

törvényszékiileg bejegyzett czégünk alatt

ur: és nőidivat, rövidáru és kézimunka üzletet

nyitottunk.

Választékos raktárt tartunk **női és férfi bőrkesztyűk, esernyők, kiegészítők, gallérok, nyakkendők és fehérneműekből, továbbá kézimunka kellékek, harisnyák, ruha és dísz selymek, valamint mindennemű szabó kellékekből.**

Berendezkedésünknek különös tekintettel voltunk, hogy áruink finomságával a legmagasabb igényeknek is megfelelhessünk.

Szíves pártfogásért esedezünk teljes tisztelettel

Ott és Marschall

Debreczen, Kossuth u. 15. sz.

Klimatikus gyógyfürdő

Szolyva-Hársfalva

Hidegvíz-gyógyintézet

(BEREGMEGYE.)

(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

Gyógyeszközök:

Hidegvízgyógyintézet, vasas és égvényes savanyúvíz és fürdők, ez idén ujonnan és czélszerűen átalakított sós és fenyőbelégzési intézet, villany-massage, természetes melegtej, juhsavó; mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Jármánymentes hely. — Gyógyszertár. — Állandó fürdőorvos. — Két vendéglő.

Kitünő ellátás és lakás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz), pége-, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépdegaganatok, vishőlyaghurut, specifikus s görvélyes csontbántalmaknál Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szedülés, nehéz légzés, hypochondria. Vérébajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Nőibajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Elsőrendű czigányzene.

Idény: májustól októberig.

Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a **fürdőigazgatóság.**

Stella Giovanni

késműves, műköszörús és aczélárak üzlete
DEBRECZEN, Piacz utca 79.

Nagyválasztekban tart készletben minden e szakmába vágó finom és legfinomabb **orvosi műszereket, késeket és ollókat.** Elfogad és kiváló gonddal teljesít minden

műköszörülést.

gyorsan — előnyös árak mellett.

Árleszállítás

1902. május 1-től.

Pirszén (Cox)

1 mm. 3 K. 60 f.

Debreczen sz. kir. város légszeszgyárában.

Ugyanott

fekete kőszén kátrány

1 mázsa 8 kor.

Nagyban vevőknek és elárusítóknak kedvezmény.

Amit senki sem nélkülözhet, az a jó házi kenyér !!!

Kiváló tisztasággal és gonddal készítve kapható

Geiger József kenyér sütődjében

Debreczen Csapó-utca 73. (Alföldy ház.)

Kitünő **Homoki vegyes fajbor** 28 kr.
1 liter
Kitünő **Érmelléki Rizling bor** 35 "
1 liter
Kitünő **Magyarádi 1898. évi** 40 "
1 liter

A borok valódisága és tisztaságáért kezességet vállal

Kontsek Géza

fűszer és borkereskedő

DEBRECZEN, Kossuth utca.

Akar ön sok pénzt keresni ?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét **G. 51. sz. a.**

Andas **Annoncen-Bureau des „Mercur“** Nürnberg Mendelstrasse 23.

Először és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs. III., Hauptstr. 120.
 (száját házában)
 Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészen földhathatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és ami a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
 Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Tűzifa apritya

Nyárfa 70 kr.
 Bükkfa 80 kr.

métermázsanként kapható

Miklós-utca végén lévő
 Falk kefégyárban.

A legjobb

és legmegbízhatóbb
 tiszta minőségű

festékek és szobapadló lakkok

Térey József

utódai cégénél

Debreczen, Hatvan-u. 13 sz.

Temesvári vásár hírdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi

országos vásár

1. évi május hó 29-től bezárólag június 2-ig fog megtartatni.

Temesvárott, 1902. máj. 11-én.

A városi főkapitányságtól.

Bandl Rezső
 főkapitány.

Szaj és körömfájás miatt ez alkalommal szarvasmarha, juh, és sertés felhajtása tilos! — Csak a lóvásár, mezőgazdasági termény, kereskedelmi és iparvásár fog megtartatni.

Gyógyhely

Rohitsch-Sauerbrunn

Steierország gyöngye!

1901.

3000 látogató (legmagasabb szám-arány a fürdő látogatása óta.)

Pompás és előkelő nyaraló. A déli vasut: Pölschach, 6 óra Bécestől. Idény májustól szeptemberig.

A források „Tempelforrás” és „Styria forrás” a karlsbadi és Marienbadiéhoz legközelebb áll. Gyógyhely gyomor, végbél, máj és vesebajok, a légzőszervek katarrhusa, cukorbetegség, epe, hólyagbajok, Terjedelmes park, nagy eseriomb és fenyőerdők sétányok, 3 nagy fürdőintézet meleg, hideg és ásványvíz gyógyászatra. Tej savó és kefirre. Kiváló zene. Sportjátékok, Élénk társadalmi élet. Fürdő ismertetést küld

az igazgatóság.

Sesztina Lajos vaskereskedése

DEBRECZEN.

A Bieln János-féle valódi Asphalt-fedő lemezek kizárólagos raktára.

(Ezen fedőlemezek kátrányozást nem igényelnek!)

Szőlőművelési eszközök, u. m.: Turul, Sугár és Ausztria permetezők, kénpor fúvók, kapák, metszőollók, permetezők alkatrészei stb. előnyös árakban ajánlatnak.

Szabadalm. „Orkán” kéménytoldók acélgolyós tengellyel!

Telefon szám 6.

Harmat-arczpor (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arebőrt. Kütető illatu, teljesen ártalmatlan volta valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs-porról. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat crème a Harmat szappannal együtt használva az arebőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: fehér, rózsaszín, s krém színben) minta doboz Harmat powder ára 50 fl. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő areporait: Berlini Fettpunder (3 fele színben) kis doboz ára 40 fl., nagy doboz 1 kor. s 1 knr. 60 fl. Velutin Pouder (3 fele színben) Kis doboz 60 fl.

Mihalovits J. gyógyszerháza a Kigóhoz Debreczenben.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci körút 32-ik szám.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSEPLŐKÉSZLETEIT
 14, 16, 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló, marokrakó és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefűvel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: MÁRKUS I. Debreczen.

A m. kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és MILLENNIUM aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.